

**Zagadnienia edukacyjne dla uczniów na czas odwołania
zajęć szkolnych przez MEN LO w Nowym Żmigrodzie
przedmioty: Historia, Wiedza o społeczeństwie nauczyciel
mgr Łukasz Mikulski**

Klasa I a- Historia

V tydzień 15 IV- 17 IV 2020

Temat: Miasto i wieś w średniowieczu

Zagadnienia:

1 Przemiany w rolnictwie

- Trójpolówka płodozmian nowoczesna forma organizacji produkcji rolnej

2 Rozwój miast

* Ukształtowanie się stanu mieszczańskiego

- Patrycjał najbogatsza warstwa, kupcy właściciele warsztatów rzemieślniczych

- Pospólstwo najliczniejsza warstwa, mniej zamożni kupcy i rzemieślnicy

-Plebs najemni pracownicy, żebracy włóczędzy

* Produkcja rzemieślnicza

- Rzemieślnicy zorganizowani byli w cechy, które grupowały przedstawicieli określonego zawodu np. kowali, szewców, piekarzy i tp.

- Mistrz był najczęściej właścicielem warsztatu, nadzorował wytwarzanie produktu

- Czeladnik przygotowywał się do egzaminu na mistrza cechowego

- Uczeń zdobywał doświadczenie i wiedzę w zawodzie po ukończeniu praktyki stawał się czeladnikiem

* Handel

- Kupcy tworzyli organizacje zwane Gildami

- Jarmarki odbywały się raz do roku w wyznaczonym miejscu i czasie gromadzili się tam kupcy, którzy dokonywali wymiany towarowej

- Hanza związek miast Morza Bałtyckiego i Morza Północnego, który przejął kontrolę nad wymianą handlową w tej części Europy, wspólna polityka handlowa

3 Gospodarka pieniężna

- Upowszechnienie się pieniądza, którym posługiwano się w trakcie transakcji handlowych np. dukaty, floreny

- Bankierzy specjaliści potrafiący przeliczać wartości rozmaitych monet

- Bank miejsce gdzie dokonywano transakcji

- Lichwa pożyczki, których udzielał bank, naliczając bardzo wysokie oprocentowanie. Postępowaniu temu sprzeciwiał się Kościół zakazując Katolikom nieuczciwego procederu

- Większość banków znajdowała się w posiadaniu Żydów

Podręcznik str. 248-256

Temat: Kościół w średniowieczu

Zagadnienia:

1 Scholastyka (Filozofia szkolna)

- Filozofia uprawiana w szkołach średniowiecznych bazująca na logice Arystotelesa. Na jej podstawie św. Tomasz z Akwinu stworzył wykładnię filozoficzną Kościoła Katolickiego, opiera się na doświadczeniu i logice uznając wyższość rozumu nad uczuciem. Udowodnił też, że nie ma sprzeczności między prawdami objawionymi a rozumowymi gdyż jedne jak i drugie pochodzą od Boga

2 Zakony kontemplacyjne

- Contemplatio (z łac. rozważanie)

- Benedyktyni zakon powstały 529 z inicjatywy Benedykta z Nursji, ich siedzibą stało się opactwo na Monte Casino, przyczynili się do rozwoju ogrodnictwa a także budownictwa sakralnego

- Cystersi zakon utworzony 1098 we Francji nazwa pochodzi od klasztoru Cistercium, do jego rozwoju przyczynił się Bernard Clairvaux, zajmowali się oni prowadzeniem gospodarstw

3 Zakony żebracze

- Franciszkanie wspólnota zakonna powstała we Włoszech w 1209 z inicjatywy św. Franciszka Giovani Bernardone, przyjęła ona nazwę „Zakon Braci Mniejszych”, działalność duszpasterska kaznodziejska
- Dominikanie zakon założony we Francji w 1216 przez św. Dominika Guzmana, głoszenie nauki chrześcijańskiej na wzór apostołów
- Zakony żebracze utrzymywały się z jałmużny działalność duszpasterską prowadziły w miastach

4 Herezje

- Waldensi miejsce powstania Francja XII w sekta religijna, której twórcą był Piotr Valdo, biblia podstawa wiary
- Katarzy Francja XII w z grec. Katharoi czyści, lub Albigensi od miasta Albi. Do ich upadku przyczyniła się działalność zakonów żebraczych a także wyprawy rycerstwa, połączone z działalnością inkwizycji

5 Niewola Awiniońska papieży

- 1309 Ucieczka papieża Klemensa V z Watykanu do Awinionu we Francji przyczyną spory królów francuskich ze stolicą Apostolską
- 1377 Papież Grzegorz XI przenosząc ponownie siedzibę papieży do Watykanu zakończył okres niewoli awiniońskiej

6 Schizma zachodnia 1378-1417

- Podwójny wybór papieży w Rzymie i Awinionie
- 1417 Powołanie na Stolicę Piotrową Marcina V zakończyło schizmę w Kościele Katolickim

Podręcznik str. 257-264

Klasa I a-Wiedza o społeczeństwie

V tydzień 15 IV- 17 IV 2020

Temat: Władza ustawodawcza w RP

Zagadnienia:

- 1 Organizacja władzy ustawodawczej
- W Polsce organami państwa w zakresie władzy ustawodawczej jest Sejm i Senat

- Sejm składa się z 460 posłów wybieranych na kadencję 4 lat
- Senat składa się ze 100 senatorów kadencja 4 lata
- Sejm i Senat obradują na posiedzeniach
- Siedziba Parlamentu znajduje się przy ulicy Wiejskiej w Warszawie
- Pierwsze posiedzenie Sejmu i Senatu zwołuje Prezydent a następnie Marszałkowie sejmu i senatu
- Korum, Sejm, aby mógł uchwalić ustawę, potrzebuje do tego obecności, co najmniej połowy ustawowej liczby posłów (230)
- Decyzje podejmowane są większością głosów, jest ich kilka rodzajów, większość:
 - * Zwykła liczba głosów za jest większa niż przeciw, głosy wstrzymujące nie są brane pod uwagę. Sejm uchwała ustawę zwykłą większością głosów w obecności połowy ustawowej liczby posłów 230
 - * Bezwzględna liczba głosów za jest większa niż suma głosów przeciw i wstrzymujących się, aby wniosek został przyjęty musi go poprzeć więcej niż 50 % +1 głos
 - * Kwalifikowana większość głosów wyrażona jest ułamkiem 2/3 (307), 3/5 (276) w obecności, co najmniej połowy ustawowej liczby 230, a niekiedy także w obecności ustawowej liczby posłów 460
- Zgromadzenie Narodowe połączone Izby sejmu i senatu (560) 2/3 (374)

2 Organy Sejmu

- Marszałek Sejmu jest drugą osobą w państwie po prezydencie, organizuje obrady oraz im przewodniczy
- Prezydium Sejmu tworzą go marszałkowie i wicemarszałkowie, organizują plan pracy Sejmu
- Konwent Seniorów marszałek i wicemarszałkowie a także przewodniczący klubów parlamentarnych i kół poselskich (opiniuje projekty pracy sejmu)
- Komisje sejmowe: Stałe, nadzwyczajne, śledcze
- Kluby parlamentarne minimum 15 posłów
- Koło poselskie 3 posłów

3 Immunitet przywilej nadawany posłom i senatorom:

- Formalny dotyczy czynów nawet tych, które nie są związane z wykonywaniem mandatu

- Materialny dotyczy tylko działań wynikających z pełnienia mandatu np. wypowiedzi głosowania i tp.

Podręcznik str.143-149

Klasa II b, a -Historia i społeczeństwo

V tydzień 15 IV- 17 IV 2020

Temat: Zamach majowy-rządy sanacji

Zagadnienia:

1 Sytuacja w Polsce przed zamachem majowym

- Częste zmiany rządów, trudności gospodarcze, strajki bezrobocie, wzrost cen żywności, społeczeństwo domagało się powrotu do władzy marszałka Józefa Piłsudskiego

- 10 V 1926 Powołanie drugiego rządu „Chjeno - Piasta” z Wincentym Witosem na czele bezpośrednią przyczyną przewrotu majowego

2 zamach majowy

- 12-15V1926 walki w stolicy między siłami rządowymi a zwolennikami marszałka zwycięstwo odniosły oddziały wierne Piłsudskiemu

-Powołanie rządu Kazimierza Bartła

- Ignacy Mościcki prezydentem RP

3 Rządy sanacji

- 2 VII 1926 Nowela sierpniowa Prezydent otrzymał prawo wydawania dekretów z mocą ustawy

- Wprowadzono stanowisko Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych GISZ został nim Józef Piłsudski

-4 III 1928 Wybory parlamentarne obóz sanacyjny reprezentowany był przez Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem BBWR, który odniósł zwycięstwo, lecz zdobyta liczba głosów była niewystarczająca, aby posiadać większość w parlamencie

- 1929 Centrolew sojusz partii opozycyjnych zawiązany wobec obozu rządowego

- 29 VI 1930 Kongres Obrony Praw i Wolności Ludu zorganizowany przez Centrolew w Krakowie

- Osadzenie przeciwników politycznych w twierdzy brzeskiej min. Wincentego Witosa, Wojciecha Korfantego

-16 XI 1930 wybory brzeskie obóz sanacyjny zdobył większość w parlamencie

- 23 V 1935 Konstytucja kwietniowa ograniczenie funkcji parlamentu na rzecz prezydenta

4 dekompozycja w obozie sanacyjnym

- Grupa zamkowa związana z prezydentem Ignacym Mościckim

- Grupa wojskowa związana z GISZ marszałkiem Edwardem Rydzem Śmigłym

Podręcznik: str. 142-148

Temat: Kultura II RP

Zagadnienia:

1 Literatura

- Stefan Żeromski „Przedwiośnie”

- Maria Dąbrowska „Noce i dnie”

- Witold Gombrowicz „Ferdydurke”

- Zofia Nałkowska „Granica”

2 Muzyka

-1927 Pierwszy Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina

-1937 Pierwszy Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego

3 Malarstwo

- Formizm awangardowy prąd w sztuce, odbiegający od tradycyjnych form malarskich do jego przedstawicieli należał Stanisław Ignacy Witkiewicz „Witkacy”

4 Edukacja

- 1919 Dekret o powszechnym obowiązku szkolnym

-1932 Reforma Janusza Jędrzejewicza (6letnia szkoła podstawowa, 4 letnie gimnazjum, 2 letnie liceum)

5 Nauka

- Lwowska szkoła matematyczna, Stefan Banach i Hugo Steinhaus

Podręcznik: str. 152-153

Klasa II b, a Wiedza o społeczeństwie- rozszerzenie

V tydzień 15 IV- 17 IV 2020

Temat: Analiza testów maturalnych

Temat: Współczesne systemy partyjne

Zagadnienia:

1 System partyjny partie polityczne prowadzą działalność na terenie państwa wchodzi także w relacje z innymi ugrupowaniami politycznymi, rywalizując lub współpracując między sobą . Układ takich powiązań i zależności między partiami politycznymi nazywany jest systemem partyjnym. Współcześnie dzieli się on na: jednopartyjny, dwupartyjny i wielopartyjny

- Jednopartyjny (monopartyjny) w państwie działa tylko jedna partia, która sprawuje rządu, system ten występuje w państwach totalitarnych Faszyzm. Nazizm, Komunizm

- System Dwupartyjny istnieje kilkanaście partii, lecz tylko dwie spośród nich mają szanse na zdobycie władzy w państwie, cechą charakterystyczną tego systemu jest stabilność rządów wyłonionych przez zwycięską partię (USA, Partia Republikańska, Partia Demokratyczna)

- System wielopartyjny szanse na zdobycie władzy mają, co najmniej trzy partie polityczne, które po zwycięstwie w wyborach zawierają koalicję tzw. Kompromis polityczny. Istnieje kilka wariantów systemu wielopartyjnego:

-System partii dominującej w państwie istnieje wiele partii, lecz tylko jedna z nich może uzyskać przewagę w parlamencie a także stworzyć rząd

- System dwublokowy przed wyborami partie dwa przeciwstawne bloki, które rywalizują o uzyskanie poparcia społecznego po ogłoszeniu wyników w przypadku zwycięstwa tworzą rząd koalicyjny, natomiast w przypadku porażki przechodzą do opozycji

- System rozbita wielopartyjnego żadna z partii nie posiada większości dającej możliwość sprawowania samodzielnych rządów państwie w takiej sytuacji partia zwycięska, aby móc skutecznie rządzić, musi zawrzeć umowę koalicyjną z inną partią lub partiami o zbliżonym programie politycznym

Podręcznik: str. 259-261

Klasa III- Historia- rozszerzenie

V tydzień 15 IV- 17 IV 2020

Temat: Blok wschodni w latach 60-70 XX w

Zagadnienia:

1 Rządy Chruszczowa

- XX Zjazd KPZR w 1956 uznał możliwość pokojowego współistnienia dwóch przeciwstawnych bloków politycznych na świecie wschodniego i zachodniego
- ZSRR pogodził się z niezależnością Jugosławii
- Podbój kosmosu 1957 Rosjanie wysłali na orbitę Sputnik pierwszy sztuczny satelita
- 1961 Jurij Gagarin odbył lot po orbicie satelitarnej ziemi
- Modernizacja rolnictwa włączenie nowych terenów na Syberii pod uprawę

2 Kryzys Kubański

- 1959 Przyjęcie rządów na Kubie przez Fidela Castro zwolennik komunizmu, wywołało to niezadowolenie USA
- 17 IV 1961 Desant w Zatoce Świń, emigranci kubańscy z inspiracji USA zamierzali obalić rządy Castro na Kubie, próba opanowania wyspy zakończyła się niepowodzeniem
- X 1962 Kryzys kubański blokada wyspy zorganizowana przez USA, spowodowana próbą zainstalowania przez ZSRR na Kubie wyrzutni rakiet jądrowych, ostatecznie ZSRR ustąpił zawracając statki płynące z bronią atomową, zdemontowano też część zainstalowanych wcześniej wyrzutni na wyspie, w ten sposób kryzys kubański został zażegnany

3 ZSRR pod rządami Breżniewa

- 1964 I sekretarzem KPZR został Leonid Breżniew
- Doktryna Breżniewa zakładała udzielenia pomocy przez ZSRR państwom, w których zagrożony był ustój socjalistyczny

4 Praska wiosna

- 1968 w Czechosłowacji I sekretarzem został wybrany Aleksander Dubček podjął on próby zdemokratyzowania państwa, złagodzona cenzura, pozwolono istnieć opozycji politycznej mediom. Działania te określano, jako budowanie socjalizmu z ludzką twarzą, wzbudzało to niepokój krajów demokracji ludowej

- 20/21 VIII 1968 wkroczenie sił Układu warszawskiego do Czechosłowacji „operacja Dunaj” oznaczało to w praktyce kres dotychczasowych reform a ich twórcy zmuszeni zostali do złożenia samokrytyki a następnie odsunięto ich od władzy
- 1969 I Sekretarzem KPCZ został Gustáv Husák zwolennik polityki proradzieckiej
- Przykład praskiej wiosny w Czechosłowacji zobrazował społeczeństwu na świecie działanie doktryny Breżniewa

Podręcznik str.150-157